

Papers

Publicació de la **Lliga dels Drets dels Pobles**

CONSULTA SOCIAL: UN DRET I UN DEURE

Vam fer història. El passat 12 de març del 2000, els diferents individus i col·lectius que vam participar i que vam fer possible l'organització de la Consulta Social per l'Abolició del Deute Extern vam escriure una pàgina de la història col·lectiva del nostre país. Vam avançar envers una democràcia participativa real i vam reclamar justícia per a tots els pobles.

La Consulta Social per l'Abolició del Deute Extern tenia i té dos objectius fonamentals: 1) Pressionar i aconseguir la cancel·lació del deute que els països del Sud tenen amb el Govern Espanyol, un deute que condemna al subdesenvolupament i a la pobresa milions de persones de països del Sud.

2) Crear nous espais de democràcia participativa, donar l'oportunitat a les persones perquè expressin la seva opinió entorn d'aquells temes que els afecten. Fomentar la participació ciutadana més enllà d'unes eleccions que es celebren cada quatre anys.

La Consulta Social va recollir entre les votacions del dia 12 i les del dia 19 de març a tot l'estat espanyol, al voltant d'un milió de paperetes. Entre les quals un 97% demanaven l'abolició del deute. Els resultats de la Consulta reflecteixen la inquietud d'una part important de la ciutadania que no està d'acord amb els sistema internacional establert. Un sistema econòmic i polític que beneficia uns pocs, a partir de l'opressió de la majoria.

Campanyes com la del Jubileu 2000 o mobilitzacions com la de Seattle o Davos, ens fan entendre que la globalització imperant no satisfà totes les persones i que existeix una massa social important que vol que el sistema actual canviï.

A partir d'aquí és la nostra tasca, la de la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del

Deute Extern, pressionar les institucions perquè assumeixin aquestes demandes, i estiguin al servei del poble, que és en definitiva qui els legitima.

Gegants: Deute Extern

El 12 de març vam crear un precedent històric per a futures consultes populars. Perquè és important crear nous espais de debat, de participació ciutadana, perquè és fonamental que els ciutadans i les ciutadanes es sentin participants de la societat en la qual viuen, per tot això la Consulta Social es va tirar endavant. I la resposta de la gent va evidenciar que existeix la necessitat de crear nous espais on exposar les pròpies idees i posicionaments envers temes polítics, econòmics i socials.

L'economia, la política, els intercanvis comercials, les problemàtiques socials no són propietat d'uns pocs experts reunits en fòrums, en organitzacions, en clubs de caràcter restringit. Sinó que són propietat de les persones, perquè en definitiva són aquestes les que pateixen i patim les conseqüències de determinats sistemes polítics i econòmics.

Però el dia 12 ens va fer entendre que

encara queda molt a fer.

Ens diuen que votar és un dret i un deure, però el 12-M vam ser testimonis que votar és un dret quan interessa i un deure quan uns quants ho creuen necessari. El 12 de març es va prohibir a la majoria de localitats de l'estat l'organitzar la Consulta Social en base a una il·legalitat. La Junta Electoral Central va optar per prohibir una Con-

sulta fruit de la voluntat popular, va tancar la boca a milers de persones que volien parlar i va atemptar contra les llibertats fonamentals dels individus, com la llibertat d'expressió.

A Sabadell, però, el passat 12 de març no ens van poder tancar la boca i vam registrar un dels majors índexs de participació a la Consulta d'entre tot l'estat espanyol: 23.114 vots.

A Sabadell vam tenir el dret, per bé que difícil d'aconseguir, de votar en relació a un tema tan vital per a la humanitat, com és el del deute extern i vam tenir el deure sentit de portar fins al final aquesta Consulta, convençuts de la necessitat de crear nous espais on la veu del poble sigui escoltada.

Perquè els drets són drets per a tothom i els deures són deures quan esdevenen una necessitat social.

Esther Vivas
Plataforma ADEU-Sabadell

La dolarització de l'economia equatoriana

ASFÍXIA ECONÒMICA A L'EQUADOR

El passat mes de gener vam assistir a un nou episodi de convulsió econòmica, política i social a l'Equador.

El motiu: l'asfixiant situació política i econòmica que pateix el país.

Amb un deute extern estimat en uns 15.000 milions de dòlars, l'economia equatoriana ha patit una inflació anual d'un 60%, durant l'any 1999, i una depreciació del sucre en un 197% respecte al dòlar.

Per fer front a aquesta situació, Jamil Mahuad (President del Govern de l'Equador), assessorat per tècnics i funcionaris del FMI i del Banc Interamericà de Desenvolupament (BID), optà per un programa de sanejament basat en la dolarització de l'economia.

Aquesta mesura no aniria en cap cas acompanyada d'una pujada salarial, fet que atempta clarament contra els segments de població més desfavorits, ja que equipararia els preus de béns i serveis amb preus internacionals.

Els principals perjudicats, un 60% aproximadament de la població, són el col·lectiu indígena (30% d'una població de 12 milions d'habitants), les classes mitjanes-baixes i els ciutadans dependents de subsidis estatals.

La CONAIE (Confederació de Nacionalitats Indígenes de l'Equador) es va erigir com el catalitzador de la veu i de la sortida de les demandes dels sectors més

Antonio Vargas

desfavorits i empobrits.

La convocatòria portà a la marxa sobre la capital, Quito, i la paralització de la vida a la capital equatoriana, la qual acabà amb la presa pacífica de la Cort Suprema i el Parlament. Posteriorment es proclamà un efímer govern (Junta de Salvació Nacional), format per l'expresident de la Cort Suprema, Carlos Solorzano, Antonio Vargas - líder indígena i president de la CONAIE- i pel General Carlos Mendoza (en representació d'una part de l'exèrcit).

Un cop es va produir la dimissió de Mahuad, la renúncia del General Mendoza com a membre del

triumvirat insurrecte, suposà una reconsideració de la situació, que es traduí en l'elevació a President de l'Equador de Gustavo Novoa. El nou alineament de Mendoza, recolzat pel congrés, en favor de Novoa va ser justificat, des del punt de vista constitucional, en la legalitat establerta per la Carta Magna Equatoriana en casos de relleu per força major.

Un cop més l'exèrcit, com ho ha fet al llarg de la història política moderna de l'Equador, es posicionà al costat de l'estatu quo, al costat de l'elit política formuladora de la darrera constitució de 1978. Novoa representa el 4t. President de l'Equador des de 1996: Bucaram 1996/1997, Alarcón 1997/1998 i Mahuad 1998/2000.

La reformulació política i econòmica de l'Equador passa, doncs, per la necessitat de dotació de mesures que portin a la consecució de la tan anhelada estabilitat.

Estabilitat econòmica que hauria de comportar una major desconcentració de la riquesa, fet fonamental per pal·liar la desigualtat social severa que viu el país, aliment d'un sistema polític que ha anat oscil·lant entre l'autoritarisme civil i el populisme, paradigma de l'encotillada democràcia equatoriana.

Mapa indígena Equador

AL PUEBLO ECUATORIANO Y SUS ORGANIZACIONES Y MOVIMIENTOS SOCIALES. A LOS PUEBLOS INDÍGENAS DE ECUADOR.

COMPAÑEROS Y COMPAÑERAS: HERMANOS Y HERMANAS

Llegan a nosotros noticias de lo que acontece en Ecuador. Las noticias nos dicen que ustedes resisten y luchan contra un gobierno que no quiere gobernar para la mayoría de los ecuatorianos; que ustedes resisten y luchan contra un gobierno que vende la soberanía ecuatoriana, contra un gobierno que toma el dólar como su único soberano.

Ese gobierno olvida que la soberanía reside en el pueblo. Y un gobierno que olvida eso, deja de ser gobierno y se convierte, si acaso, en un administrador al servicio del Fondo Monetario Internacional, en un gerente de las grandes empresas transnacionales que quieren hacer de Ecuador una más de sus sucursales.

A ese mal gobierno, no le importa que la aplicación del modelo económico neoliberal signifique hambre, miseria y desempleo para los más; sólo le interesa satisfacer la ambición de los menos. A ese mal gobierno no le interesa garantizar los servicios de seguridad social en salud, alimentación y educación para la mayoría de los ecuatorianos; sólo le interesa que los señores del poder económico se sientan seguros. La suerte de los pueblos indígenas no le importa, como no le importa la suerte de los trabajadores, empleados, desempleados, campesinos, profesionistas, choferes, estudiantes, ahorradores, pensionados, comerciantes, mujeres, niños, pequeños y medianos empresarios, es decir, la inmensa mayoría de los ecuatorianos.

Como todo mal gobierno, el ecuatoriano sólo puede responder a los voces y protestas del pueblo

Zapatistas tocant la guitarra

colocando retenes militares en las carreteras y poblados para intentar detener la movilización indígena y popular. Pero se olvida que el pueblo conoce otras veredas y caminos para llegar hasta donde quiere llegar. Los cercos militares significan el aislamiento del mal gobierno, pues a pesar de la militarización, siguen llegando a Quito, poco a poco, desde todos los puntos cardinales, los portadores de la voz de los pueblos indígena. Su movilización no ha podido ser frenada.

Ante ese desgobierno, ustedes resisten. Ante ese desgobierno, ustedes luchan por un gobierno verdadero, por la verdadera soberanía popular. Saludamos su digna lucha. Saludamos a todos los Parlamentos

de los Pueblos del Ecuador que desde cada comunidad, desde cada barrio, desde cada ciudad, desde cada sindicato y desde cada organización popular, se esfuerzan por lograr una nueva vida.

Con su resistencia y su lucha, en Ecuador la patria florecerá para todos y todas.
Con ustedes, resistimos y luchamos.

FRATERNALMENTE
"Para todos todo;
nada para nosotros"
Frente Zapatista de
Liberación Nacional.
México.
Enero 20 del 2000

LA TRAGÈDIA DE MOÇAMBIC ACCELERADA LA CONDONACIÓ DEL DEUTE

Sempre plou sobre mullat, es tendeix a repetir davant de catàstrofes naturals com la que ha viscut recentment Moçambic per culpa de les pluges torrencials que han inundat àmplies zones del sud del país, deixant milers de persones aïllades dalt dels arbres i teulades sense poder menjar, dormir o ni tan sols tenir accés a aigua potable.

La realitat, però, és que el desastre a aquesta antiga colònia portuguesa independentzada el 1975 ha arribat justament quan, vuit anys després del fi de la guerra civil i sis després de les primeres eleccions en pau, s'havia detectat un creixement econòmic inèdit en el continent.

Aquest creixement anual s'ha xifrat entre el 10 i el 15 per cent, amb una inflació que es va reduir el 1997 al 5'6 per cent i un PIB en contínua ascensió. Objectivament, és veritat que les pluges han caigut sobre un dels països més pobres del món, però els tòpics fàcils a vegades impedeixen veure la realitat d'una recuperació encara lenta però constant. Després de 18 anys de cruenta guerra, amb un balanç d'un milió de morts i dos milions de refugiats, el cas de Moçambic és, en aquest sentit, inusual.

En tot cas, i mentre es procedeix al rescat dels supervivents encara aïllats i s'envia l'ajut humanitari imprescindible, el desastre de Moçambic ha servit no només perquè el món tornés a posar els ulls a l'Àfrica sinó també per mirar-se el continent des d'una altra

perspectiva, si és possible. És a dir, per reflexionar sobre qüestions tan importants com la lentitud de la comunitat internacional a l'hora de respondre a la crida urgent, l'evolució de l'Àfrica post-colonial i la consolidació de sistemes democràtics enmig de la lluita contra la pobresa o, encara més crucial, el repte de condonació del Deute Extern a aquests països en vies de desenvolupament. En altres paraules, un drama local ha generat una reflexió global.

Resposta lenta i insuficient

D'entrada, és inexplicable que en els primers dies dels aiguats, i fins i tot més d'una setmana després, Moçambic comptés amb tan poc ajut per rescatar els milers de supervivents que esperaven un helicòpter. Només quatre (sic) d'aquests aparells operaven a la zona els primers dies del sinistre, tot i ser perfectament conscients de la magnitud del problema amb les imatges que arribaven per televisió. Les modernes dotacions dels exèrcits, tant diligents en cas de guerra, s'omplien de pols als hangars per culpa de la inoperància dels governs. Els directors de les organitzacions no governamentals Intermón i Metges sense Fronteres, Ignasi Carreras i Eric Stobbaerts, van protestar enèrgicament per demanar «al Govern i a la societat espanyola una actuació més decidida en l'ajuda a Moçambic». Les xifres cantaven: a un ritme de 5.000 persones rescatades cada dia, es tardaria un mes a poder salvar tothom. Algú hauria tolerat en plena Europa veure com les persones queien dels arbres «com fruita podrida» després de diversos dies d'esgotament?

«Tard i malament» torna a ser el veredict de l'actuació humanitària occidental. Per Rafel Vilasanjuan, director de comunicació de Metges sense Fronteres, els 100 milions d'ajut anunciats per l'agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI) -sumats a una primera partida de 115 milions- són

«irrisoris quan MSF destinarà cinc vegades aquesta quantitat a Moçambic».

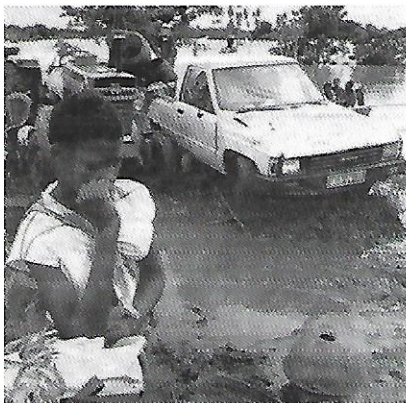
Intermón, per la seva banda, a més de lamentar que en plena campanya electoral «fins ara cap dels líders principals dels partits polítics ha explicat públicament quina seria la seva política de cooperació en cas de guanyar les eleccions», ha anunciat que ja ha destinat 200 milions de pessetes addicionals als 100 que dedica anualment a la cooperació a Moçambic. Intermón, membre del grup Oxfam Internacional, treballa no només en el rescat de persones afectades per les inundacions sinó també en el repartiment d'aliments i materials imprescindibles com mantes i aigua als camps de refugiats. La recuperació de l'activitat agrícola i el realotjament de la població centren les tasques actuals.

Condonació del Deute Extern

Al mateix temps, les solucions d'emergència han revifat el debat sobre les solucions de caràcter «estructural», i en aquest sentit s'han multiplicat les demandes de condonació del Deute Extern a Moçambic, un país que ha de pagar encara als seus creditors un total de 8.000 milions de dòlars (més de 1,3 bilions de pessetes).

Això vol dir que Maputo destina cada setmana 200 milions de pessetes per pagar les seves factures internacionals. Es tracta d'un dels països més endeutats del planeta, a més d'acollir una quarta part de la població que passa gana. El Deute total del país representa un 411 per cent del seu Producte Interior Brut, segons dades del Banc Mundial.

Segons denuncia la plataforma «Deute extern, deute etern?», que agrupa unes 400 organitzacions socials, el govern moçambiqueny dedica a la devolució de préstecs cinc vegades més que les inversions en programes educatius i set vegades més que en sanitat. Amb una renda per càpita de només 36.120 pessetes, això representa un pes molt més gran per a la seva economia.

Cotxe, tractor, noi...

La campanya del Jubileu 2000 ja s'ha fet ressò d'aquesta injustícia i ja ha acollit positivament la decisió britànica de no cobrar els deutes contrets amb Moçambic, però adverteix que la mesura ha d'anar acompanyada «d'altres similars per part del banc Mundial, el Fons Monetari Internacional i els organismes occidentals». També ho ha demanat Graça Machel, esposa de Nelson Mandela i ex-primera dama de Moçambic, vídua del president Samora Machel.

De moment, Itàlia ha perdonat al país 82.500 milions de pessetes i Portugal uns 24.900. Per la seva banda, Espanya ha deixat a zero el compte de 3.400 milions derivats de la concessió a Maputo de crèdits FAD (Fons d'Ajut al Desenvolupament). A més, el ministre d'Economia i Hisenda Rodrigo Rato ha impulsat una iniciativa al Club de París destinada a condonar tot el deute comercial per part dels països creditors. En el cas espanyol, la xifra representa 4.100 milions de pessetes.

Però la mesura del Consell de Ministres ha anat acompanyada, paradoxalment, de la nova concessió d'uns crèdits «tous» per import de 2.600 milions de pessetes per finançar projectes de reconstrucció immediatament després a la fase d'emergència.

Aquesta última acció ha causat lògiques reserves perquè les ONGs creuen que s'hauria d'optar únicament per ajut no reemborsable. L'argument del Govern és que els crèdits són «flexibles» i que fins d'aquí a 30 anys no es cobrarà ni el 20 per cent d'aquests. Però les suspicàcies es centren en el fet que aquestes inversions podrien beneficiar principalment «empreses espanyoles».

La reflexió és que, encara que els comptes es posin a zero, la recuperació econòmica i social dels països en vies de desenvolupament és difícil si no es renuncia al mecanisme de préstecs.

Curar les ferides de la guerra

Amb una superfície de quasi 800.000 quilòmetres quadrats i 21 milions d'habitants, la guerra va marcar profundament aquest país poc després d'independitzar-se de Portugal el 1975, i un exemple relacionat amb el control de l'aigua,

Helicòpter

el de la hidroelèctrica de Cabora Bassa, és prou il·lustratiu.

El riu Zambeze és la gran riquesa potencial de Moçambic i ha estat, al capdavant, escenari d'una de les històries més tristes. La hidroelèctrica més gran del continent, la de Cabora Bassa, tenia la capacitat per electrificar cinc vegades el país sencer. La presa, prop de Zimbaue, es va acabar dos anys després de la independència a partir del projecte portuguès, amb la idea d'exportar energia a la veïna Sudàfrica.

El problema va ser estrictament polític. Amb el Frelimo (Front per l'Alliberament de Moçambic) al poder a Maputo i el país mirant cap a l'òrbita soviètica i començant a aplicar plans de nacionalització d'empreses i de planificació estatal, la Sudàfrica racista de l'apartheid i la veïna Rodèsia (actualment Zimbaue) van començar a enfonsar al «potencial enemic» a la zona.

El resultat va ser la creació de la Renamo, una guerrilla finançada per dinamitar el país i aniquilar pobles i ciutats. Això és el que van fer precisament amb la presa, que va explotar quasi totes les torres del cable elèctric. Conseqüència: la central ha treballat només a un u per cent de la seva capacitat i la seva reconstrucció a càrrec de Sudàfrica i Itàlia ha costat 100 milions de dòlars. Avui només un 10 per cent de la població moçambiquenya té subministre elèctric.

Un milió de morts, dos milions de refugiats i quatre milions de desplaçats és el balanç de divuit anys de malsons i fam. Es calcula que uns 200.000 nens van quedar-se sense pares. El país ha quedat envaït de mines anti-personals que encara avui causen morts i deixen persones innocents sense cames o braços.

Segons el Departament d'Estat nordamericà, l'acció de la Renamo a partir de 1987 pot ser descrita com «un dels holocausts més brutals contra civils des de la Segona Guerra Mundial».

La infraestructura econòmica va ser pràcticament destruïda i els èxits socials del Frelimo van ser reduïts a cendres, igual que 2.500 escoles primàries i 800 clíniques i hospitals. Professors, metges i personal administratiu amb formació acadèmica van ser simplement executats per la Renamo, obrint el que semblava una fractura insalvable a la societat moçambiquenya.

Sigui com sigui, i degut a les pressions internacionals, el Frelimo va abandonar els postulats marxistes i va impulsar una nova constitució i el multipartidisme el 1990. La guerra no va acabar oficialment fins el 1992 amb la Conferència de Roma, i dos anys més tard es celebraven les primeres eleccions democràtiques amb un clima sorprenentment pacífic i una exitosa participació del 85 per cent.

El president Joaquim Chissano, de la Frelimo, es va fer amb la victòria amb un 53 per cent dels vots per sobre el 38 per cent de la Renamo, liderada per l'actual opositor Afonso Dhlakama. Contràriament al que havia succeït a la majoria de països d'Àfrica, i malgrat les contínues amenaces de la Renamo de tornar a les armes sota denúncies de corrupció i favoritisme, la democràcia s'ha instal·lat a Moçambic molt més ràpidament del previsible.

El camí es llarg atesa l'herència de la guerra, la misèria i l'oblit per part del govern d'àmplies zones del país, com per exemple, el nord, on gens casualment ha arrelat el discurs de la Renamo. Els primers passos estaven donats i l'economia així ho registrava, a més d'una palpable il·lusió pel futur, demostrada pels habitants d'aquest país.

L'aigua, aquest bé destructiu i paradoxalment escàs quan més es necessita, haurà endarrerit el procés un grapat d'anys, però també ha propiciat un debat molt més directe sobre les relacions econòmiques amb l'Àfrica, en particular pel que fa al Deute Extern, i ha posat en evidència el poc interès occidental en els desastres que afecten els països al sud del Sàhara.

C. C.

EL PROGRESO DE LAS NACIONES 1999

La deuda tiene cara de niño. Y la mayor parte de la deuda externa recae sobre las mentes y los cuerpos de los niños, matando algunos y atrofiando a otros de tal manera que nunca pueden desarrollarse plenamente. La deuda les priva de la vacunación contra enfermedades que, a pesar de ser fatales, se pueden prevenir con facilidad. Condena a los niños a una vida sin educación o - en el caso de quienes pueden asistir a la escuela- a estudiar en aulas sin techo, pupitres, pizarras ni libros, y a veces hasta sin lápices. Y los deja huérfanos, ya que cientos de miles de madres mueren anualmente mientras dan a luz, como resultado de insuficiencias en la atención de la salud y en la prestación de otros servicios, que la pobreza perpetúa.

Sin duda, gran parte de la responsabilidad les cabe a los gobiernos de los países en desarrollo que favorecen a las minorías privilegiadas en detrimento de los pobres.

Pero debido a las condiciones de la deuda, a muchos les resulta reestructurar sus presupuestos (...). Y aún cuando los gobiernos aprueben esos cambios, las demandas de la deuda externa imposibilitan prácticamente su éxito. Los países al sur del Sahara, por ejemplo, gastan más en el servicio de su deuda de 200.000 millones de dólares estadounidenses que en la salud i en la educación de sus 306 millones de niños. Se trata de un patrón económicamente insensato i moralmente indefendible.

Cada recién nacido en Mauritania llega al mundo con una deuda de 997 dólares; en Nicaragua, cada lactante inicia la vida con una deuda de 1.213 dólares, y en el Congo, de 1.872 dólares. En los países en desarrollo en general, el promedio per cápita de la deuda es de 417 dólares. (...)

La deuda no es intrínsecamente mala. Sin duda, cuando se presta o se toma prestado dinero y se emplea sabiamente, se promueve el

crecimiento y se mejora la vida de la gente. Pero debido a que la crisis actual afecta a muchos de los países más pobres del mundo, los niveles de endeudamiento afectan particularmente la capacidad de acción de los países.

Debido a una lógica matemática que sólo los prestamistas podían encontrar razonable y justa, los países en desarrollo deudores pagaron entre 1983 y 1990 la abrumadora suma de un billón de dólares. Sorprendentemente, a pesar de esa inmensa transferencia de riqueza, el monto de su deuda, que era de 800.000 millones de dólares en 1983, alcanzó un billón y medio de dólares en 1990 y dos billones de dólares en 1997, a causa de los atrasos y los nuevos créditos.

La evaluación del peso de la deuda: Los préstamos son esenciales para la financiación del desarrollo, y constituyen un aspecto fundamental del sistema económico mundial. En condiciones ideales, un país suscribe un préstamo para impulsar la productividad y el rendimiento económico a largo plazo y para lograr avances en materia de desarrollo humano. Los consiguientes beneficios provenientes del crecimiento económico y las exportaciones se invierten para estimular aun más la economía y para devolver a los prestamistas el principal y el interés adeudados.

Sin embargo, cuando la deuda externa de un país adquiere dimensiones desproporcionadas con relación a su producto nacional bruto (PNB) y a sus ingresos por exportaciones, en vez de estimular el crecimiento y contribuir al desarrollo humano comienza a minar la vitalidad de la economía y a consumir recursos destinados al sector social. Para poder pagar esos elevados niveles de la deuda, el país se ve obligado a desviar con ese fin recursos de por sí escasos. El precio lo pagan con demasiada frecuencia los pobres, y especialmente los niños, a quienes se priva de servicios porque los gobiernos destinan una

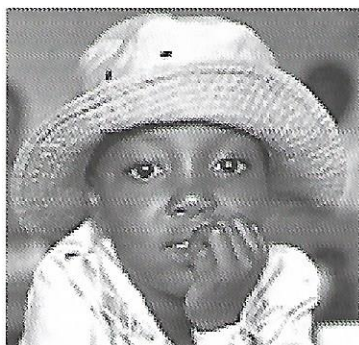
parte importante de sus recursos al pago de la deuda externa.

La tabla enumera a los países por región según la magnitud de sus deudas externas en función de la relación deuda externa-PNB. Las listas regionales están encabezadas por los países más acuciados por la deuda. Pero esto no implica que la carga de la deuda sea igual. Guinea-Bissau, cuya deuda equivale al 366% de su PNB, soporta una carga mayor que Turkmenistán, cuya deuda representa el 63 % de su PNB.

Los promedios suelen ocultar graves disparidades. En África al sur del Sahara, la región más gravemente afectada, el promedio es de un 69%. Pero este promedio incluye Sudáfrica, donde el PNB es más de un 40% de todos los PNB combinados del resto de la región, y donde la relación deuda PNB es menor.

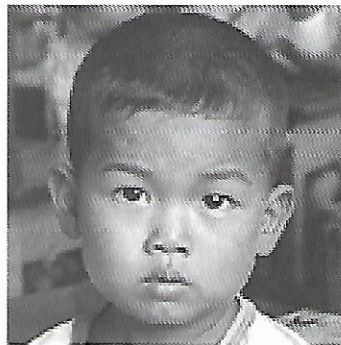
La relación deuda-PNB es uno de los diversos indicadores que se emplean para medir la deuda. La relación entre el servicio de la deuda y las exportaciones también determina si las deudas de los países pobres tienen "carácter sostenible", al igual que las condiciones bajo las que se solicitan los préstamos. Casi tres cuartas partes de la deuda en que incurrió Guinea Bissau, por ejemplo, se rigen por condiciones favorables (a largo plazo con bajas tasas de interés y reembolsos diferidos), mientras que Turkmenistán tomó menos de un 5 % de los fondos en préstamo en tales condiciones. Sin embargo, la elevada relación deuda-PNB de Guinea Bissau es síntoma de graves tensiones económicas i sociales.

La cancelación única de la deuda impagable para el fin del milenio, ha cosechado un amplio apoyo popular y el respaldo de muchos dirigentes políticos y religiosos. Aunque la fecha exacta de la condonación pueda aún ser objeto de debate, no existen dudas acerca de la necesidad de que la deuda externa debe ser cancelada de forma considerable.

Àfrica

País	% PNB
Guinea-Bissau	366
Somàlia	307
Congo	278
Moçambic	249
Mauritània	235
Angola	232
Congo (Rep- Dem.)	232
Libèria	189
Zàmbia	185
Sudan	182
Costa d'Ivori	165
Etiòpia	159
Sierra Leone	141
Madagascar	119
Mali	119
Burundi	113
Camerun	109
Gàmbia	108
Argèlia	69
Tuníssia	63
Marroc	59

Àsia

País	% PNB
Laos (Rep. Dem)	132
Vietnam	89
Cambotja	70
Indonèsia	65
Tailàndia	63
Papua-	
Nova Guinea	56
Filipines	53
Malàisia	51

Amèrica Llatina

País	% PNB
Nicaragua	306
Hondures	103
Jamaica	98
Equador	87
Panamà	75
Bolívia	68
Perú	50
Xile	42
Veneçuela	42
Argentina	39
Trinitat i Tobago	39
Costa Rica	38
Haití	38
Mèxic	38
Colòmbia	35
Uruguai	33
Rep. Dominicana	29
El Salvador	29

EL DEUTE EXTERN I ELS OBLITS DE LA MEMÒRIA

Massa sovint, en els mitjans de comunicació apareixen notícies, articles d'opinió i editorials (o els seus equivalents) que afirmen taxativament que són correctes i adequades les directrius que segueixen el Fons Monetari Internacional (FMI) i el Banc Mundial (BM) a l'hora d'impartir receptes de política econòmica i de distribuir el crèdit internacional.

De la manera que ho expressen sembla indiscutible. Un discurs eminentment tècnic, sempre ben adobat amb algunes dades estadístiques (escandalosament elementals) i amb expressions d'aquelles que estan convertint l'economia en una complicada ciència per a una elit d'iniciats. Aquesta tècnica els disculpa d'explicar les coses d'una manera entenedora i convincent: es veu que no hi ha argument millor que pontificar des de la consideració d'entès. I, és clar, no els ho discuteixis!!! Perquè aleshores t'arrisques a una segona tongada de pressumptes raonaments, com els anteriors, ara amanits amb insidioses insinuacions sobre la teva elemental ingenuïtat, el teu caràcter de bufanúvols o (el que sol ser el teu principal pecat) la teva condició de rojo irredento.

Amb aquesta mena d'actituds deutores del pensament únic, com es pot discutir a l'hora d'encarar el tema del deute extern? No estem irremeiablement condemnats a escoltar que sense les seves sàvies polítiques les coses anirien molt pitjor? No estem abocats a no poder demostrar que mesures com la condonació del deute són, no només un deure solidari, sinó una de les solucions necessàries per als problemes de pobresa de bona part dels països deutors?

Discutint sobre el present i fent projeccions cap al futur ens oblidem, també massa sovint, que la història recent ens dona proves molt més consistents per a les nostres argumentacions que no pas per a les seves.

El primer fracàs del neoliberalisme: Europa, 1944-1947.

Les institucions de què parlem, el FMI i el BM (originalment Banc Internacional per a la Recuperació i el Desenvolupament - BIRD -), i de fet tot el sistema internacional comercial i financer varen néixer en la conferència de Bretton Woods (EE.UU.) el 1944. La II Guerra Mundial s'acabava victoriosament per als Aliats i calia afrontar la reconstrucció. Una reconstrucció en la qual només els EE.UU. podien assegurar la injecció de capital necessària per a recuperar l'economia europea en un sentit capitalista (la prioritat era aquesta). L'administració demòcrata, liderada primer per F.D.Roosevelt i a la seva mort per H.Truman, tenia la idea d'impulsar realment una reconstrucció europea. Eren en aquest sentit sincers. Una recuperació en la qual, a més, s'evitessin noves crisis com la dels anys trenta (la que arrancà amb el famós crack borsari de 1929). El resultat de tot plegat havia de ser una Europa, de nou, puixant que pactaria un tractat de comerç internacional, el GATT (General Agreement on Tariffs and Trade), per impossibilitar nous proteccionismes i impulsar, de fet, una autèntica mundialització del lliure comerç.

Però entre 1945 i 1947 les receptes de Bretton Woods no funcionaren. El fracàs en el seu conjunt seria llarg d'explicar, però per dir-ho d'una manera simplificada: els crèdits necessaris no arribaven o arribaven de forma insuficient i s'invertien de forma inadequada. Era el resultat de criteris purament economicistes: crèdits a curt termini, interessos massa elevats per a una Europa devastada, excessiva preocupació per assegurar beneficis immediats per als inversors privats, etc. En resum, Europa, governada democràticament, no s'atrevia a embarcar-se en l'aventura de contreure deutes enormes que no sabia si podria pagar. No cal pensar gaire per adonar-se que governs responsables i democràtics als països actualment deutors haurien actuat igual, però ja sabem que els governs que han contret els deutes que ara

volem condonar no eren ni una cosa ni l'altra. El resultat fou que l'hivern de 1946/47 Europa seguia enrunada i patint gana física fins i tot a països com la Gran Bretanya, dels menys afectats per la fase final i més destructiva de la guerra.

És evident que ara costa fer-se'n una idea, però la major part de la població europea visqué l'hivern de 1946/47 de la mateixa manera que han passat els darrers anys bona part dels habitants de Bòsnia-Herzegovina. Era el resultat de polítiques que prioritzaven els interessos curts de mires de la inversió privada i la ortodòxia financera liberal.

Solidaris a la força: el Pla Marshall.

Aquell hivern l'administració demòcrata decidí de llançar una campanya d'ajuts extraordinaris d'urgència, a fons perdut, per a la Gran Bretanya. Enmig de l'organització del pla de salvament, dissenyat només per als britànics, Truman i els seus assessors arribaren a la conclusió que bona part dels països d'Europa Occidental (especialment França i Itàlia) corrien el perill de tenir governs comunistes (elegits democràticament) en poc temps, si les seves expectatives econòmiques no milloraven. Calia un pla més ambiciós si volien recuperar Europa i mantenir-la en la seva òrbita. Calia oblidar-se dels interessos elevats per a fer nous préstecs i, si molt convenia, també dels interessos baixos. Calia, per tant, fer préstecs a fons perdut. Qualsevol cosa era millor que una Europa roja. Si la recuperació era un èxit, temps hi hauria per recuperar les inversions per la via de les exportacions cap a una Europa de nou desenvolupada.

Aquest viratge estratègic fou conegut com European Recovery Plan, popularment el Pla Marshall. Amb l'única condició d'accedir a la fiscalització americana de la destinació efectiva dels crèdits, caigué sobre Europa una autèntica marea de dòlars. I no només de dòlars. Els crèdits varen venir també en materials, utilitatge industrial, suport tècnic i fins i tot bestiar (a Grècia

encara recorden les mules d'Indiana que arribaren en vaixell). Sobre aquesta gran operació de crèdit a baix preu i en molts casos a fons perdut es recuperà la vella Europa en poc més de dos anys.

Coetàniament s'ha parlat molt sovint de fer un Pla Marshall per a l'Europa de l'Est o per a l'Europa balcànica, com a única solució dels seus problemes. Però s'ha fet d'una manera banal. Ningú ha parlat seriosament de crèdits tous i fins i tot a fons perdut, com aquell 1947. Tampoc d'impulsar de debò governs democràtics (i subratllo que democràtics no vol dir només que facin eleccions). El resultat a tota l'Europa ex-socialista és una nova prova del fracàs d'allò que ja s'havia intentat a l'Europa Occidental el 1945-47. Però ara no hi ha cap amenaça comunista.

Espanya i el FMI: el Plan de Estabilizaci3n de 1959.

Espanya fou un cas diferent. No entrà en el Pla Marshall perquè era un antic aliat dels països derrotats en la II Guerra Mundial i perquè encara mantenia un govern feixista. A més Franco no estava disposat el 1947 a acceptar la fiscalitzaci3n americana a canvi de diners.

A mitjan anys cinquanta la cosa havia canviat prou. Espanya seguia sense recuperar-se de la Guerra Civil, en termes econòmics, mentre Europa construïa el seu estat del benestar. El règim perillava per manca de divises i només alguns crèdits extraordinaris dels EE.UU. (a canvi de la construcci3n de les bases militars que avui encara patim) anaven equilibrant amb moltes dificultats la balança de pagaments espanyola.

Aleshores el règim encarregà un estudi al FMI, per tal de que aquest exposés quina política calia seguir per a poder accedir, eventualment, a crèdits del BM. El 1957 l'informe ja era conegut per les autoritats espanyoles. Però Franco demorà la seva aplicaci3n perquè creia (estúpida) que amb un parell d'anys de bones pluges tot s'arreglaria. Finalment el 1959, en el límit de la suspensi3n de pagaments, el govern espanyol aplicà el que seria conegut com Plan de Estabilizaci3n. El Pla comportà acomiadaments en certes empreses i contenci3n de la despesa pública (en un país que ja gastava

molt poc en despeses socials), però serví per a equilibrar de nou les finances exteriors amb els crèdits del BM.

Com fou possible pagar-los? Doncs no pas per les receptes del FMI.

El que succeí fou que Espanya, amb la tradici3n industrial d'alguns dels seus territoris, els seus baixos impostos i tan a prop de l'Europa rica fou un bon lloc per a la instal·laci3n d'empreses multinacionals. Així arribaren inversions molt necessàries. Al seu costat els turistes de l'Europa rica vingueren a deixar els seus estalvis i més de dos milions d'espanyols marxaren a treballar per tot Europa i enviaren als seus llocs d'origen una part dels seus ingressos (les famoses remeses). Fou així com tot el país acumulà divises suficients per eixugar el deute: amb l'esforç dels seus emigrants i aprofitant la proximitat de l'Europa rica. Però sembla que ja no ho recordem.

Des de l'Estat Espanyol ja no es recorda que fou molt costós pagar els deutes. Ja no es recorda que sense una Europa oberta a l'emigraci3n espanyola ens haurien mancat divises. I no es para esment en que el turisme fou bàsic. I ara posem barreres als immigrants negant-los la possibilitat de fer el que varem fer nosaltres. Els mentim amb promeses d'inversions productives que mai no arribaran a una majoria de països, per llunyania, manca d'infraestructures i de mà d'obra qualificada. Només ens faltaria aconsellar-los que construeixin paradors a veure si així hi fan anar turistes en massa (a Moçambic, per exemple). Seriosament, a algú li sembla honest aconsellar a tots aquests països a l'hora que confiïn en repetir el "milagro español" sense posar-hi les condicions?

Cal que fem un esforç de memòria i que ajudem a fer-lo als més desmemoriats, que solen ser els que prenen les decisions. Condonar el deute no és cap panacea. Però seria un bon començament...

9 de març de 2000.

Martí Marín i Corbera,
professor del Departament
d'Història Moderna i Contemporània
de la UAB i membre de la
Plataforma d'Insubmisos de Sabadell.

FEM EDITORIAL ...

L'exercici de la ciutadania no és quelecom fàcil ni trivial. Aquest exercici ha esdevingut cada cop més difícil per al propi ciutadà a causa de les contradiccions que viu la democràcia actual.

Com afirma Gurutz Jáuregui (autor de "la Democràcia en la encrucijada"), el ciutadà ha de mostrar-se actiu però passiu; ha de participar, però no excessivament; ha d'influir, però acceptar; no pot participar fora de les eleccions, però li resta vetat abstenir-se'n.

En aquest marc l'exercici de la Consulta Social esdevé "catarsi" d'acord amb l'estatu quo i planteja un exercici democràtic fidel als principis de la fonamentaci3n de la democràcia com a sistema de constituci3n, ordenaci3n i participaci3n social.

En primer lloc reafirma un mecanisme de participaci3n i denúncia alternatiu als mecanismes constitucionals tradicionals d'iniciativa popular.

Esdevé una crítica a la política de cooperaci3n i ajuda al desenvolupament duta a terme pel govern central, el qual ha estat presidit pels dos partits majoritaris d'àmbit estatal. Crítica fonamentada en dos valors:

L'ètica de la responsabilitat i l'ètica de la convicci3n.

La Consulta social com a exercici, no es pot entendre únicament en la seva dimensi3n de crítica, sinó que és al mateix temps un espai de proposta. Propostes que no tenen com a base la condonaci3n del deute extern per se, sinó que aquesta és la premissa essencial, sobre la qual s'han de construir noves vies de desenvolupament real.

Àngel Rossell

Biblioteca de la Lliga dels Drets dels Pobles.

De les novetats entrades recentment destaquem:

○ **LES DESIGUALTATS SOCIALS A CATALUNYA**

Fundació Jaume Bofill

Mediterrània, Barcelona, 1999. 533 pàgs.

La major part dels treballs que es presenten en aquest llibre ofereixen informació rellevant que ha de permetre al lector arribar a les seves pròpies conclusions sobre la dimensió de les desigualtats socials avui a Catalunya. Totes les dades que s'ofereixen estan suficientment documentades i la major part d'articles van acompanyats d'una àmplia i actualitzada referència bibliogràfica que pot satisfer la possible demanda d'ampliació d'informació.

○ **DONA I MIGRACIÓ A LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL**

Maria Àngels Roque (dir.)

Proa, Barcelona, 1999, 299 pàgs.

La migració s'ha convertit en un tema cabdal dins les relacions euromediterrànies. L'interès encara és més gran en societats com la catalana, sensible al procés migratori, si tenim en compte les tendències més significatives que han viscut darrerament les migracions a Europa. En aquest context, sorprèn la pretesa "invisibilitat" de les dones, malgrat que la presència d'aquest col·lectiu esdevé cada dia més important.

○ **GEOPOLÍTICA DEL CAOS**

Le Monde Diplomatique, Antonio Albiñana (ed.)

Debate, Madrid, 1999, 397 pàgs.

L'examen de la geopolítica al fi de segle demostra que cada diferència entre milers de diferències qüestiona l'estratègia i l'aconseguitment del pensament únic, tal i com la geografia dels conflictes socials i internacionals qüestiona la hipòtesi de partida del final de la Història. "S'hauria d'evitar la globalització del pessimisme", opina Manuel Vázquez Montalbán al seu pròleg, "per la qual cosa serà imprescindible la batalla cultural en la qual aquest llibre s'imprimeix, amb el qual espero que ens ajudi a sortir del desordre, del caos. Posar nom allò que ens destrueix ens ajuda a defensar-nos".

○ **LA IZQUIERDA EN EL UMBRAL DEL SIGLO XXI: HACIENDO POSIBLE LO IMPOSIBLE**

Marta Harnecker

Siglo XXI de España, Madrid, 1999. 410 pàgs.

L'autora va escriure aquest llibre pensant sobretot en els joves. Es tracta d'un llibre interessant per a tota la humanitat progressista, sense distinció de continents, nacionalitats o posicions partidàries. Dins un viatge incessant en el temps sempre ens empeny a l'escenari d'un gran repte, a la imaginació i al treball polític: el què fer? No comet l'error de proposar solucions. Crida l'atenció sobre temes desestimats i no pretén proporcionar certeses, ajuda a reflexionar. És un llibre obert que el lector podrà contribuir a enriquir.

○ **EL NUEVO PROYECTO HISTÓRICO: FIN DEL CAPITALISMO GLOBAL**

Heinz Dieterich, et al.

Txalaparta, Navarra, 1999. 216 pàgs.

Malgrat l'arrogància i la prepotència de què presum, el capitalisme global que domina el món veu sorgir al seu si processos d'incertesa i caos en la economia, en l'idealisme i en la política, generant un potencial explosiu cada vegada major. Tot i els auguris del sistema, el fi de la Història està encara molt lluny de produir-se. D'ençà de la caiguda de l'Est, cada vegada són més les aportacions teòriques que qüestionen el desordre capitalista. Amb elles s'aniran gestant els nous projectes històrics, els grans manifestos que agermanin les majories del món i vagin possibilitant les revolucions socials del futur. Aquests assaigs recullen una de les propostes més avançades sobre la reorganització de la societat global del pròxim segle.

CONFERÈNCIA D'ARCADI OLIVERAS

El passat mes de febrer, el professor d'economia Mundial de la UAB, Arcadi Oliveras, va realitzar una conferència sobre els fets succeïts a la darrera conferència de l'Organització Mundial del Comerç (OMC), que va tenir com a escenari la ciutat nord-americana de Seattle.

Arcadi Oliveras explicà en primer lloc els orígens històrics i polítics

de la OMC i posteriorment especificà l'agenda dels temes a debatre. Temàtiques que presentaven un pas endavant en el procés de globalització econòmica.

Com a contrapunt important a la conferència de Seattle, Oliveras remarcà les mobilitzacions i els fòrums de debat alternatius als oficials. Fets que condicionaren el desenvolupament "normal" de la

conferència "oficial".

Oliveras emfatitzà en la necessitat d'establir mecanismes de crítica enfront d'aquests organismes corporatius, agents causals de la globalització econòmica basada en la progressiva pauperització del "germà pobre", i conjuntament amb el Fòrum de Davos vertaders governs a l'ombra.

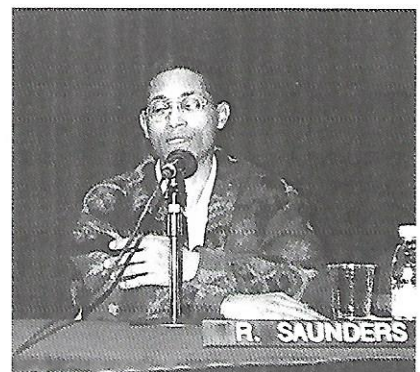
"DIÀSPORAS: Literatura alternativa en un estado totalitario"

El passat 8 de març al Casal Pere Quart, Rogelio Saunders escriptor cubà va dur a terme una conferència sota el fil conductor de la fundació de la revista cubana "Diásporas". Saunders va detallar la situació que viuen molts escriptors i artistes a Cuba, extrapolant-ho a la realitat que viu el poble cubà en el seu conjunt.

A través de la vivència personal el ponent va descriure els condicionants de l'ofici de l'orfebre de la

paraula, en un país on fins i tot l'esperit artístic es troba dins del marc de la maquinària burocràtica institucional cubana. Vivència que portà a l'escriptor, assagista i poeta a ésser "llençat a l'exili per asfíxia".

La creació d'una revista independent com Diásporas com a plasmació d'una voluntat d'exercir la llibertat a través de la literatura, en un entorn hostil i engolidor.

R. Saunders

CASTELLAR SOLIDARI (Lliga dels Drets dels Pobles): octubre 1999 - abril 2000

CAMPANYA "EDUCACIÓ ARA: TRENQUEM EL CERCLE DE LA POBRESA", PROMOGUDA PER INTERMON (OXFAM INTERNACIONAL)

El mes d'octubre Castellar Solidari escollí el tema "Educació ara" com a projecte de sensibilització i d'activitats a realitzar durant els propers mesos, fins el 9 d'abril, dia triat a nivell mundial com a dia de l'esperança i de cloenda de la campanya endegada per Oxfam Internacional.

D'acord amb la nostra línia de

treball, ens proposàrem:

- aprofundir els nostres coneixements sobre la situació de l'educació en el tercer món;
- divulgar la informació elaborada per Intermón per la seva campanya "Educació ara", a través de mitjans locals (Forja, Radio Castellar, botigues, etc...)
- adherir-se i divulgar la campanya de les postals mitjançant les quals Intermón intenta aconseguir del govern espanyol una més gran ajuda econòmica destinada a l'educació bàsica dels països de Tercer Món. Es

tracta de l'aprovació pels països accidentals del Pla d'Acció Global que implica una major intervenció i recursos destinats a l'educació bàsica dels països no desenvolupats.

- El resum de tot aquest treball de divulgació es reflectirà el dia 9 d'abril, mitjançant uns actes de sensibilització (contes, espectacle, recull d'empremtes, exposició sobre els projectes relacionats amb la campanya, etc..) destinats a agrupar els elements de pressió per tal de fer-los arribar al president del govern.

RETALLS DE PREMSA

EL AÑO NUEVO Y LA CANCELACIÓN DE LA DEUDA

Así que ya ha sucedido, la gran ola del milenio que nos cubrió, ¿y dónde estamos en su resaca? ¿El agua está más templada? Probablemente, no. Pero ya es el año 2000 y tenemos toda una nueva laguna donde jugar. Es grande y requiere de una idea grande para llenarla. La buena noticia es que tenemos una.

La idea es Jubileo 2000: la cancelación de la deuda para los países más pobres del mundo. Es una gran idea, porque si sigue agrupando a más gente durante el curso del año va a tocar sustantivamente las vidas de alrededor de mil millones de personas, de los más pobres de los pobres, los que sobreviven con menos de un dólar al día.

En el curso de 1999 se estableció un principio que cambia para siempre la relación entre los países desarrollados del mundo y los que están en vías de desarrollo. Ese principio hecho carne en las palabras y las acciones de los líderes mundiales después de la cumbre de los G-8 en Colonia el año pasado, denuncia el pago de los viejos préstamos que se consideran más importantes que la alimentación, la educación y la salud de un pueblo en condiciones de miseria.

Si los líderes mundiales son capaces de convertir su retórica en realidad -y el Fondo Monetario Internacional y el Banco Mundial cumplen con sus promesas- se acordarán más de cien mil millones de dólares en alivio de la deuda, sujeto a condiciones estrictas. Jubileo 2000 está pidiendo el doble de esa cantidad, pero por el momento estamos celebrando. Un movimiento al que pocos le daban mucha esperanza hace menos de un año no sólo ha concienciado a la gente, además ha incre-

mentado la apuesta a sumas anteriormente inimaginables.

Jubileo 2000 ha tenido éxito por varias razones. Es cuestión de la fecha. Eso sí que es importante. La histeria a llegado a su cenit. Requiere de una banda de música grande y de una carpa de circo, grande también. Porque si falta una idea grande, solamente vamos a despertar a la soberbia y a la resaca, pero no a un nuevo amanecer. Jubileo 2000 también cuenta con apoyo amplio: desde el papa Juan Pablo II hasta Muhammad Alí, desde Tanzania hasta The Prodigy y Willie Colón.

Sobre todo, Jubileo 2000 ha logrado definir esto como un asunto de justicia. Muchos de estos préstamos no se debían haber concedido nunca, pero constituían los pagos a los dictadores mantenidos para apoyar las viejas estrategias de la guerra fría, como Mobutu en Zaire. Tuvimos que explicar la campaña en términos del propio interés (para Occidente), en una economía global donde somos interdependientes, aunque no nos guste. La miseria lleva al conflicto, y la guerra es cara. A fin de cuentas las medidas preventivas son más baratas.

Además, la cancelación de una deuda es una política económica sensata cuando la deuda es mala y el endeudado se encuentra en quiebra financiera. Lo que sabe bien todo prestamista: "Si cae tu caballo y muere, sugerimos que lo desmontes".

Hay tanto que hacer en el año 2000...

1999 fue un año extraordinario para mí. Canjeé mis lentes de sol por un rosario con el Papa, reventones y tiaras por un sombrero inglés y maletín y cuentos de guerra con David Rockefeller en el piso más alto de un centro en Nueva York. Sin embargo, me ha fortalecido mi fe en la gente común y corriente que protesta y, tengo que admitirlo humildemente, en los políticos que responden a esa gente.

Bono (cantant del grup irlandès U2)
El País 12-01-2000-03-20

UN LLIBRE, UN AUTOR EL TAO DE LA ECOLOGIA

Aquest llibre és el resultat d'una llarga reflexió per establir una nova visió del món. L'autor, entre els precursors internacionals de la cultura ecologista, acompanya els lectors amb aquesta obra considerada "culminant" del seu pensament dins una trajectòria amena i rica en estímuls i reflexions originals. Ésser humà i natura es situen com a elements harmònics d'una relació actualment deteriorada, i per recuperar, il·lustrada amb una multitud de consideracions científiques, filosòfiques, ètiques, psicològiques i religioses de diversos pensadors. L'actual insostenibilitat del nostre desenvolupament econòmic, la suposada objectivitat de la ciència i el caràcter únic de la natura com a procés, entre d'altres temes, ofereixen elements per analitzar, des d'una altra òptica, la nostra relació amb el món que ens envolta. Aporta una crítica radical a la modernitat dins la qual ens trobem immersos, el paper principal de la qual és legitimar i racionalitzar el desenvolupament econòmic i el "progrés".

Ícaria. Barcelona, 1999. 407 pàgs.

EDWARD GOLDSMITH (París, 1928)

És un ecologista de prestigi internacional, no només pels seus treballs científics, sinó també per les lluites que ha portat a terme en el front ecològic i social. El 1991 se li va atorgar el Premi Nobel Alternatiu, Right Livelihood Award, que es presenta al Parlament suec el dia abans del Nobel. Fundador de la revista *The Ecologist* des de fa més de vint anys, ha escrit uns quinze llibres. Últim dels quals és *The Case Against The Global Economy* (1999). Aquest llibre ha estat editat, a més d'en llengua anglesa, en llengua francesa, italiana, alemanya, portuguesa i japonesa.

**LLIGA DELS DRETS
DELS POBLES**

Revista Papers

Edita: **LLIGA DELS DRETS DELS POBLES**

Consell de Redacció: Carles Cascón, Vicenç Creus,
Albert Roig, Àngel Rossell.

Imprimeix: Seraff, Indústria Gràfica Publicitària.

Amb la col·laboració de:

**Fons Català
de Cooperació
al Desenvolupament**

Sabadell: Ca l'Estruch, carrer Sant Isidre, 140

Telèfon/fax: 93 723 71 02 **Adreça Postal:** Apartat de Correus 2045 SABADELL

c/e: lliga@pangea.org - web: www.pangea.org/lliga

Granollers: Casal de Cultura Sant Francesc, carrer d'Espí i Grau, 1.

Castellar Solidari, carrer Major, 74 tlf. 93 714 34 27